

Motion till riksdagen 2018/19:1746

av Sten Bergheden (M)

Bättre tillgänglighet till allmänna lokaler och allmänna platser

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Kommittén för modernare byggregler (N 2017:05) bör förstärka arbetet med enkelt avhjälpna hinder och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I plan- och bygglagen (PBL) har det stadgats sedan 2001 (PBL 8 kap 2.12 § samt PBF [2011:338] 8 kap. 2 §) krav på att enkelt avhjälpna hinder ska åtgärdas i publika lokaler och allmänna platser. Sådana fysiska och mentala hinder kan vara trappsteg, tunga dörrar, avsaknaden av ledstänger och automatiska dörröppnare, dålig belysning och skyltning etcetera. Tanken med lagen var att under en tioårsperiod skulle många tillgänglighetshinder vara avhjälpna i samband med att ombyggnadsåtgärder vidtas i affärs- och restauranglokaler, samlingslokaler, parker, gator och torg med mera. Oftast skulle dessa krav på förbättringar av tillgängligheten åtgärdas genom att man ”passade på att åtgärda” när andra mycket större ombyggnadsföretag var aktuella i en byggnad med allmänna lokaler. I samband med bygganmälan, bygglov och byggsamråd är tanken att byggnadsnämnden ska förelägga den sökande fastighetsägaren att vidta nödvändiga tillgänglighetsbefrämjande åtgärder. Om kommunen har en strategisk plan som bygger på inventering av nämnda hinder kan det underlätta tillsynsarbetet. Boverket har givit ut allmänna råd och handböcker i en utsträckning som bör räcka för kommunens hantering.

Kommunens byggnadsnämnd har tillsynsansvaret över att reglerna i PBL följs även i detta avseende. Sedan lagen om enkelt avhjälpna hinder kom till har rutinerna i byggnadsnämndernas hantering av tillsyn och kontroll av plan- och byggnadsväsendet ändrats flera gånger. Det förefaller som om hanteringen jämlikt PBL 8 kap. 2.12 § har fallit i glömska. Det är kommunens byggnadsnämnd som bör ha den bästa kunskapen om var de otillgängliga lokalerna finns och vilka bristerna är. Tyvärr kan man

konstatera att förbättring av tillgängligheten inte skett i den omfattning som lagstiftaren tänkte sig. Sverige har en växande åldrande befolkning som i allt större utsträckning är utlämnad att självständigt kunna röra och orientera sig i den fysiska miljön. Många har ordinerats rollatorer, som bidrar till en känsla av trygghet och självständighet. Detta hjälpmedel är i många fall obrukbart i lokaler som ska vara allmänt tillgängliga. Om den åldrande befolkningen växer utan att lokaler för social och kommersiell service blir tillgängligare än i dag kan det bli fråga om stora, och onödiga, kostnader för samhällets äldreomsorg och ökad otrygghet för den enskilde.

Regeringen bör därför göra Kommittén för modernare byggregler (N 2017:05), som i sitt uppdrag ska se över systemet för tillsyn och kontroll, uppmärksam på vad som ovan nämnts.

Sten Bergheden (M)